

Traducere neoficială din limba engleză

DRAFT NEGOCIAT
5.3.2023

NUMĂRUL ÎMPRUMUTULUI 9535-MD

Acord de împrumut

(Proiectul "Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură")

între

REPUBLICA MOLDOVA

și

**BANCA INTERNAȚIONALĂ PENTRU RECONSTRUCȚIE
ȘI DEZVOLTARE**

ACORD DE ÎMPRUMUT

ACORDUL din Data semnării dintre REPUBLICA MOLDOVA ("Împrumutat") și BANCA INTERNAȚIONALĂ PENTRU RECONSTRUCȚIE ȘI DEZVOLTARE ("Banca"). Împrumutatul și Banca convin asupra următoarelor:

ARTICOLUL I – CONDIȚII GENERALE; DEFINIȚII

- 1.01. Condițiile generale (după cum sunt definite în Anexa la prezentul Acord) se aplică pentru și constituie parte din acest Acord.
- 1.02. Cu excepția cazurilor în care contextul prevede altfel, termenii ortografați cu litere majuscule, utilizați în prezentul Acord, au semnificația pe care Condițiile generale sau Anexa la prezentul Acord le atribuie acestora.

ARTICOLUL II — ÎMPRUMUTUL

- 2.01. Banca consimte să ofere Împrumutatului un împrumut în sumă de cincizeci milioane una sută mii de Euro (50.100.000 EUR), care va putea fi convertită periodic prin Conversie valutară ("Împrumut"), în vederea finanțării proiectului descris în Suplimentul 1 la prezentul Acord ("Proiect").
- 2.02. Împrumutatul poate trage mijloace din Împrumut în conformitate cu Secțiunea III a Suplimentului 2 al prezentului Acord.
- 2.03. Comisionul inițial va fi egal cu un sfert dintr-un procent (0.25%) din suma Împrumutului.
- 2.04. Taxa de angajament va fi egală cu un sfert dintr-un procent (0,25%) pe an la soldul mijloacelor netrase.
- 2.05. Rata dobânzii va fi egală cu Rata de Referință plus Marja Variabilă sau o rată care ar putea fi aplicabilă urmare unei Conversii; care se va calcula conform Secțiunii 3.02 (e) a Condițiilor Generale.
- 2.06. Datele de plată sunt 15 martie și 15 septembrie ale fiecărui an.
- 2.07. Suma principală a Împrumutului va fi rambursată în conformitate cu Suplimentul 3 la prezentul Acord.

ARTICOLUL III — PROIECTUL

- 3.01. Împrumutatul își declară angajamentul față de obiectivele Proiectului. În acest scop, Împrumutatul:
 - (a) prin intermediul MAIA, cu sprijinul UCIMPA, va implementa Componentele 1, 3 și 4 ale Proiectului și
 - (b) prin intermediul MAIA, cu sprijinul UCIMPA și AIPA, va implementa Componenta 2 a Proiectului.

în corespundere cu prevederile Articolului V din Condițiile Generale și Suplimentul 2 la prezentul Acord.

ARTICOLUL IV —REMEDIIILE BĂNCII

- 4.01. Evenimentul suplimentar de suspendare constă în următoarele, și anume modificarea cadrului normativ aplicabil UCIMPA în așa fel încât să afecteze în mod semnificativ, în opinia Băncii, capacitatea unității de a-și îndeplini funcțiile în temeiul prezentului Acord.
- 4.02. Evenimentul suplimentar de accelerare constă în următoarele, și anume: atunci când se produce evenimentul specificat în Secțiunea 4.01 a prezentului Acord.

ARTICOLUL V —INTRAREA ÎN VIGOARE; ÎNCETAREA

- 5.01. Condiția suplimentară pentru intrarea în vigoare este elaborarea și adoptarea de către Consiliul de observatori a Manualului Operațional al Proiectului, descris în secțiunea I.C.1 din Suplimentul 2 la acest Acord, într-un mod acceptabil pentru Bancă.
- 5.02. Termenul limită pentru intrare în vigoare este o sută douăzeci (120) de zile de la Data semnării.

ARTICOLUL VI —REPREZENTANȚI; ADRESELE

- 6.01. Reprezentatul Împrumutatului este Ministerul Finanțelor.
- 6.02. În scopul Secțiunii 10.01 din Condițiile Generale:

(a) adresa Împrumutatului este:

Ministerul Finanțelor
Str. Constantin Tănase, 7
MD-2005 Chișinău
Republica Moldova și

(b) Adresa electronică a Împrumutatului este:

Telex:
373-22262600

E-mail:
cancelaria@mf.gov.md

- 6.03. În scopul Secțiunii 10.01 din Condițiile Generale:

(a) adresa Băncii este:

Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
1818 H Street, N.W.

Washington, D.C. 20433
United States of America; și

(b) Adresa electronică a Băncii este:

Telex:	Facsimil:	[E-mail:]
248423(MCI) sau 64145(MCI)	1-202-477-6391	abanerji@worldbank.org

APROBAT la Data semnării.

REPUBLICA MOLDOVA

De către

Reprezentant autorizat

Numele: _____

Titlul: _____

Data: _____

**BANCA INTERNAȚIONALĂ PENTRU
RECONSTRUCȚIE ȘI DEZVOLTARE**

De către

Reprezentant autorizat

Numele: _____

Titlul: _____

Data: _____

SUPLIMENTUL 1

Descrierea Proiectului

Obiectivele Proiectului sunt de a îmbunătăți furnizarea de servicii agricole publice, de a stimula dezvoltarea orientată către piață și de a spori reziliența beneficiarilor vizați și, în caz de situație de criză sau urgență eligibilă, de a asigura o intervenție promptă și eficientă.

Proiectul are următoarele componente:

Componenta 1. Consolidarea guvernancei sectoriale și a managementului cunoștințelor agricole

1. Îmbunătățirea funcționalității AIPA

Îmbunătățirea funcționalității AIPA prin, *inter alia*: (a) acordarea de suport AIPA în alinierea la cerințele fiduciare ale UE, (b) oferirea de asistență tehnică pentru identificarea soluțiilor la deficiențele actuale de resurse umane prin reforme care vizează creșterea autonomiei financiare și a capacității AIPA de a atrage și reține personal calificat, (c) îmbunătățirea nivelului de dotare a AIPA și a oficiilor sale teritoriale cu mijloacele tehnice necesare în vederea asigurării unui mediu de lucru eficient, facilitarea procesului de digitalizare și asigurarea cu mijloace de transport pentru o mai bună monitorizare în teren; (d) efectuarea unei evaluări a proceselor de afaceri din perspectiva optimizării digitale și, ulterior, dezvoltarea și implementarea inițiativelor specifice de e-transformare.

2. Fortificarea sistemelor de calitate și siguranță a alimentelor

Fortificarea sistemelor de calitate și siguranță a alimentelor prin, *inter alia*:

- (a) Acordarea de sprijin în aspecte de reglementare și instituționale, inclusiv: (i) acordarea de asistență tehnică pentru armonizarea cadrului normativ național cu cerințele UE, inclusiv în chestiuni legate de schimbările climatice, (ii) instruirii pentru MAIA și ANSA; (iii) implementarea acțiunilor instituționale necesare pentru acreditarea ISO17020, (iv) desfășurarea de campanii de conștientizare privind cadrul legal și normativ emergent, aliniat la cerințele UE privind siguranța alimentelor, sănătatea și bunăstarea animalelor și (v) efectuarea de revizuirii periodice pentru linia de produse specifică, elaborarea planurilor de acțiune necesare pentru obținerea acceptării pe piețele UE.
- (b) Implementarea îmbunătățirilor tehnice pentru managementul siguranței alimentelor, inclusiv: (i) operaționalizarea Rețelei veterinare de stat prin achiziționarea de echipamente de birou, echipamente de conectivitate, truse veterinare și mijloace de transport, (ii) achiziționarea de echipamente de testare pentru Centrul Republican de Diagnostic Veterinar pentru acreditarea de noi metode; (iii) definitivarea registrului fitosanitar al Împrumutatului, inclusiv verificarea și actualizarea datelor, și (iv) proiectarea și implementarea unui sistem online de certificare sanitar-veterinară.

3. Îmbunătățirea accesului la cunoștințe agricole

Îmbunătățirea accesului la cunoștințe agricole prin, *inter alia*:

- (a) Sprijin pentru managementul cunoștințelor agricole prin: (i) susținerea înființării și operaționalizării CCAR prin furnizarea de asistență tehnică, inclusiv o evaluare a lacunelor existente în cunoștințele agricole și oferirea de recomandări și achiziționarea de echipamente și (ii) implementarea recomandărilor selectate urmare a evaluării, inclusiv cu privire la (A) actualizări legislative și de reglementare pentru extinderea și finanțarea managementului cunoștințelor pentru CCAR și entitățile regionale MAIA; (B) abordarea necesităților de instruire și consolidare a capacităților prin dezvoltarea și organizarea de programe de coaching și formare de formatori pentru entitățile implicate în furnizarea de servicii de consiliere; (C) dezvoltarea de instrumente digitale pentru promovarea accesului la cunoștințele esențiale, inclusiv aplicații dedicate web și mobile, sisteme de mesagerie și de alertă de mesagerie vocală, cursuri video on-line, baze de date consolidate și chioșcuri informaționale; (D) dezvoltarea unui sistem informațional al pieței agricole; și (E) descentralizarea managementului cunoștințelor agricole și furnizarea de servicii de consultanță către o rețea de centre regionale de excelență.
- (b) Promovarea excelenței în serviciile veterinare prin înființarea și operaționalizarea Centrelor de Excelență Veterinară care (i) vor canaliza cunoștințele și serviciile de cele mai bune practici către crescătorii de animale, inclusiv practicile emergente de adaptare la climă, (ii) vor oferi oportunități de formare continuă medicilor veterinari practicieni (inclusiv pentru Rețeaua veterinară de stat), inclusiv cu privire la vulnerabilitățile legate de schimbările climatice, (iii) vor oferi acces la cunoștințe privind serviciile de selecție/reproducere artificială îmbunătățite/de înaltă calitate, management îmbunătățit al efectivelor și caracteristicilor de productivitate, analize ale regimului de nutriție și proliferarea cunoștințelor privind regimuri de hrănire specifice și alte instrumente de maximizare a productivității și de îmbunătățire a sănătății și bunăstării animalelor.

Componenta 2. Stimularea dezvoltării subsectoarelor care înregistrează performanțe insuficiente

Promovarea dezvoltării lanțului valoric în producția de lactate, carne, legume și produse de nișă în conformitate cu cerințele de mediu și siguranță ale UE prin:

1. Acordarea de granturi investiționale coparticipative beneficiarilor eligibili.
2. Acordarea de sprijin pentru fortificarea capacităților și dezvoltarea afacerilor crescătorilor de animale și producătorilor horticoli, printre altele, în: pregătirea planurilor de afaceri, crearea și dezvoltarea de parteneriate productive, consultanță și instruire privind integrarea lanțului valoric și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a efectelor acestora.

Componenta 3. Consolidarea rezilienței prin servicii de irigare

1. Reabilitarea și evaluarea infrastructurii de irigare, inclusiv:
 - (a) Reabilitarea SCI Tudora, care include: construcția unei conducte de aducție și reabilitarea stației de colectare a acesteia, a rezervorului de stocare a apei existent

- și a stației de pompare de tranzit și a conductei de construcție către SCI „Caplani”, precum și proiectele tehnice necesare.
- (b) Efectuarea studiilor pentru SCI Tetcani, care va include (i) actualizarea studiilor de fezabilitate și realizarea proiectului tehnic pentru reabilitarea SCI Tetcani și interconectarea acestuia cu SCI Corjeuți și (ii) studii de fezabilitate și proiectare tehnică pentru reabilitarea a două stații de pompare pentru captarea apei.
 - (c) Efectuarea de studii pentru SCI Etulia, inclusiv realizarea de studii de fezabilitate și proiectare tehnică, pentru reabilitarea stațiilor de pompare și repompare existente, căptușirea unui canal existent cu geomembrană, înlocuirea canalului existent cu o conductă, precum și construcția a 2 stații noi de repompare și 2 rezervoare de stocare.
2. Acordarea de suport pentru îmbunătățirea mediului pentru reabilitarea SCI-urilor vizate, inclusiv: (a) efectuarea de supraveghere tehnică, (b) oferirea de instruiri pentru guvernare transparentă și incluzivă și management eficient, inclusiv pentru promovarea femeilor în funcții de conducere, (c) optimizarea funcționării schemelor de irigare, (d) îmbunătățirea legăturilor cu serviciile agro-meteorologice și (e) diseminarea cunoștințelor privind practicile de gestionare a riscurilor, (f) promovarea reformelor instituționale și de politici privind serviciile de irigare și (g) consolidarea capacităților tehnice ale MAIA, Agenției Apele Moldovei și Agenției Naționale pentru Îmbunătățiri Funciare.

Componenta 4. Componenta de răspuns la situații de urgență

Asigurarea răspunsului imediat la situații de criză și urgență, la necesitate.

Componenta 5. Managementul proiectului

Acordarea de suport pentru managementul și implementarea proiectului, inclusiv monitorizarea și evaluarea, auditurile proiectului și conformitatea cu cerințele de mediu și sociale, achiziții și management financiar ale Proiectului.

SUPLIMENTUL 2

Executarea Proiectului

Secțiunea I. Aranjamentele de implementare

A. Proceduri instituționale

1. Împrumutatul va deține responsabilitatea generală pentru implementarea Proiectului prin intermediul MAIA, așa cum este descris în Articolul III din prezentul Acord. În acest scop, Împrumutatul, prin intermediul MAIA:
 - (a) va gestiona și menține UCIMPA, pe toată durata implementării Proiectului, pentru a îndeplini funcții fiduciare și pentru a sprijini MAIA în implementarea Proiectului, cu structură, resurse, funcții și responsabilități, precum și personal, acceptabile pentru Bancă, inclusiv un specialist în management financiar, un specialist în achiziții, un specialist în mediu și un specialist social, după cum se precizează în Manualul operațional al proiectului;
 - (b) va gestiona și menține, pe toată durata implementării Proiectului, un Consiliu de observatori responsabil de supravegherea și coordonarea implementării proiectului, în baza unor termeni de referință acceptabili pentru Bancă, și care va fi format din reprezentanți ai MAIA, ME, MF, Ministerului Mediului, Cancelariei de Stat și societății civile, în modul descris în Manualul Operațional al Proiectului; și
 - (c) nu mai târziu de o sută douăzeci (120) de zile de la data intrării în vigoare, în scopul realizării Componentei 2 a proiectului, MAIA va înființa și, ulterior, va gestiona și menține pe toată durata implementării proiectului, o Comisie de evaluare a granturilor, responsabilă de anunțarea rundelor de selecție competitivă, de examinare și de evaluare a cererilor și de luarea deciziilor de acordare a granturilor, cu funcții și structură acceptabile Băncii, inclusiv reprezentanți ai MAIA, MF și Cancelariei de Stat.

B. Acordarea de granturi investiționale coparticipative

1. În scopul realizării Sub-proiectelor agricole în cadrul Componentei 2.1 a Proiectului, Împrumutatul, prin intermediul AIPA, va acorda Granturi investiționale coparticipative de până la un milion de dolari SUA (1.000.000 USD) fiecărui Beneficiar eligibil; suma menționată va putea fi revizuită periodic de comun acord între Împrumutat și Bancă și reflectată în Anexa privind operațiunile de grant; totul în conformitate cu termenii, condițiile, criteriile de eligibilitate și procedurile stabilite în Anexa privind operațiunile de grant.
2. Pentru a facilita realizarea Componentei 2.1 a Proiectului și înainte de acordarea oricărui grant investițional coparticipativ oricărui Beneficiar Eligibil, Împrumutatul, prin intermediul AIPA, va semna cu respectivul Beneficiar Eligibil un Acord de Subproiect cu termeni și condiții acceptabile pentru Bancă și în modul stabilit în Anexa privind operațiunile de grant, inclusiv, *inter alia*:

- (a) obligația Împrumutatului, prin intermediul AIPA, de a transfera o parte din mijloacele de Împrumut Beneficiarului eligibil în calitate de finanțare nerambursabilă;
 - (b) obligația Beneficiarului eligibil de a realiza Subproiectul agricol în conformitate cu Directivele anticorupție, prevederile relevante ale Anexei privind operațiunile de grant, Regulamentele privind achizițiile, SMS, PAMS și toate prevederile pertinente ale prezentului Acord;
 - (c) obligația Beneficiarului eligibil de a contribui la Sub-proiectul agricol cu o sumă echivalentă cu cel puțin cincizeci la sută (50%), după cum este descris în detaliu în Anexa privind operațiunile de grant;
 - (d) obligația Beneficiarului eligibil de a utiliza bunurile, lucrările și serviciile care urmează să fie finanțate din mijloacele de grant exclusiv pentru desfășurarea activităților subproiectului agricol;
 - (e) dreptul Împrumutatului, prin intermediul AIPA, de a suspenda și înceta dreptul Beneficiarului eligibil de a folosi grantul investițional coparticipativ în cazul neîndeplinirii de către Beneficiarul eligibil a oricăreia dintre obligațiile sale în temeiul Acordului de sub-proiect;
 - (f) posibilitatea Împrumutatului, prin intermediul AIPA, de a verifica, individual sau împreună cu reprezentanții Băncii, la solicitarea Băncii, bunurile și amplasamentele, lucrările și construcțiile incluse în Sub-proiectul agricol, funcționarea acestora și orice alte registre și documente relevante;
 - (g) obligația Beneficiarului eligibil de a pune la dispoziție orice informații rezonabile aferente Sub-proiectului agricol la solicitarea Băncii sau Împrumutatului, prin intermediul AIPA; și
 - (h) obligația Beneficiarului eligibil de a pregăti instrumente de mediu și sociale suplimentare necesare pentru fiecare Sub-proiect agricol în conformitate cu PAMS și de a realiza respectivul Subproiect agricol în conformitate cu astfel de instrumente de mediu și sociale.
3. Împrumutatul, prin intermediul AIPA, își va exercita drepturile în legătură cu fiecare Acord de sub-proiect, astfel încât să protejeze interesele Împrumutatului și ale Băncii și să realizeze scopurile Proiectului.
4. Cu excepția cazului în care Banca va stabili altfel, Împrumutatul, prin intermediul AIPA, nu va cesiona, modifica, abroga, renunța, rezilia sau admite nerealizarea niciunui Acord de sub-proiect sau niciuneia dintre prevederile acestora.

C. Manualul Operațional al Proiectului

1. Fără a se limita la prevederile Articolului V din Condițiile generale, Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va realiza Proiectul în conformitate cu Manualul operațional al Proiectului, care va include, *inter alia*: (a) o descriere detaliată a activităților și a aranjamentelor instituționale pentru Proiect, inclusiv a funcțiilor tehnice, administrative și

fiduciare ale agențiilor relevante; (b) procedurile administrative, contabile, de audit, de raportare, financiare (inclusiv aspectele legate de fluxul de numerar în legătură cu acestea), de achiziții și debursări ale Proiectului; (c) indicatorii de monitorizare pentru Proiect; (d) mecanismul de soluționare a reclamațiilor; (e) model de Acorduri de Coordonare cu AUA și (f) Directivele anticorupție.

2. Anexa privind operațiunile de grant va fi inclusă ulterior ca Anexă la Manualul operațional al Proiectului și va include, *inter alia*: (a) procedurile și regulile de implementare a Componentei 2.1 a Proiectului; (b) criteriile de eligibilitate, cerințele și procedurile de selecție a Beneficiarilor eligibili în cadrul Componentei 2.1 a Proiectului; (c) modelul de Acord de subproiect;
3. Cu excepția cazurilor în care Banca își exprimă acordul în scris pentru contrariul, Împrumutatul nu va abroga, modifica, suspenda, renunța la Manualul Operațional al Proiectului, Anexa privind operațiunile de grant sau orice prevederi ale acestora.
4. În cazul contradicțiilor dintre termenii și condițiile Manualului Operațional al Proiectului sau Anexei privind operațiunile de grant și prevederile din prezentul Acord, termenii și condițiile prezentului Acord vor prevala.

D. Acordurile de coordonare cu AUA

1. În scopul realizării Componentei 3 a Proiectului, și înainte de implementarea oricăreia dintre investițiile detaliate în aceasta, Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va încheia Acorduri de Coordonare AUA cu AUA corespunzătoare responsabile de exploatarea și întreținerea fiecărui SCI vizat, în conformitate cu termenii și condițiile acceptabile pentru Bancă, și, ulterior, va menține Acordul de Coordonare AUA pe toată durata implementării Componentei 3 a Proiectului.
2. Împrumutatul se va asigura că Acordurile de Coordonare AUA sunt încheiate în conformitate cu modelul de formular inclus în Manualul Operațional al Proiectului, care va include, *inter alia*:
 - (a) responsabilitățile AUA privind exploatarea și menținerea investiției implementate în temeiul Componentei 3 a Proiectului;
 - (b) obligația AUA de a asigura accesul la infrastructura necesară în vederea desfășurării activităților respective în temeiul Componentei 3 a Proiectului.
 - (c) obligația AUA de a furniza orice informație cu privire la exploatarea și întreținerea SCI respectiv, la cererea Împrumutatului, prin intermediul MAIA și/sau Băncii.
 - (d) responsabilitatea AUA de a se implica și de a confirma MAIA acordul său privind documentele de proiectare și acceptarea lucrărilor;
 - (e) obligația AUA de a facilita implicarea cetățenilor, activitățile din perspectiva de gen și consultările la nivel local;
 - (f) dreptul MAIA și al Băncii de a inspecta SCI, la solicitare și.
 - (g) angajamentul AUA de a-și îndeplini obligațiile în temeiul Acordului de coordonare AUA în conformitate cu prezentul Acord, SMS și PAMS, Directivele anticorupție și cu Manualul Operațional al Proiectului, după caz.

3. Împrumutatul, prin intermediul MAIA, își va exercita drepturile conform Acordurilor de Coordonare AUA în așa fel încât să protejeze interesele Împrumutatului și ale Băncii și să realizeze scopurile Împrumutului.
4. Cu excepția cazului în care Banca va conveni altfel, Împrumutatul, prin intermediul MAIA, nu va transfera, modifica, abroga, renunța, rezilia și nu va admite neîndeplinirea niciunui Acord de Coordonare AUA sau oricărei dintre prevederile acestora.
5. În cazul oricărei contradicții dintre prevederile Acordurilor de Coordonare AUA și cele ale prezentului Acord, termenii acestui Acord vor prevala.

E. Standardele de mediu și sociale.

1. Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va asigura implementarea Proiectului în conformitate cu Standardele de mediu și sociale, într-un mod acceptabil pentru Bancă.
2. Fără a se limita la prevederile paragrafului 1 de mai sus, Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va asigura implementarea Proiectului în conformitate cu Planul de angajament de mediu și social (PAMS), într-un mod acceptabil pentru Bancă. În acest scop, Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va asigura:
 - (a) implementarea măsurilor și acțiunilor specificate în PAMS cu diligență și eficiență corespunzătoare, în modul stipulat în PAMS;
 - (b) alocarea de fonduri suficiente pentru a acoperi costurile implementării PAMS;
 - (c) implementarea de politici și proceduri corespunzătoare și angajarea de personal calificat și experimentat pentru implementarea PAMS, în modul stabilit în PAMS și
 - (d) neadmiterea niciunei modificări, abrogări, suspendări sau renunțări la PAMS, cu excepția cazurilor în care Banca își exprimă acordul scris, în modul stipulat în PAMS, precum și asigurarea publicării prompte a oricărei versiuni revizuite a PAMS.
3. În cazul contradicțiilor dintre PAMS și prevederile Acordului, vor prevala prevederile prezentului Acord.
4. Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va asigura:
 - (a) întreprinderea tuturor măsurilor necesare pentru a colecta, compila și furniza Băncii, prin intermediul unor rapoarte periodice, cu frecvența specificată în PAMS și cu promptitudine, într-un raport sau mai multe rapoarte separate, dacă Banca solicită acest lucru, informații privind statutul de conformitate cu PAMS și cu instrumentele sociale și de mediu la care se face referire în cadrul acestuia, toate aceste rapoarte având o formă și un conținut acceptabile pentru Bancă și

prezentând, printre altele: (i) stadiul implementării PAMS; (ii) circumstanțele, dacă există, care interferează sau amenință să interfereze cu punerea în aplicare a PAMS; și (iii) măsurile corective și preventive luate sau care trebuie luate pentru a aborda aceste circumstanțe; și

(b) notificarea cu promptitudine a Băncii cu privire la orice incident sau accident legat de sau cu impact asupra Proiectului care are sau poate avea un efect negativ semnificativ asupra mediului, a comunităților afectate, a publicului sau a lucrătorilor, în conformitate cu PAMS, cu instrumentele sociale și de mediu la care se face referire în acestea și cu standardele sociale și de mediu.

5. Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va crea, publica și pune în aplicare un mecanism accesibil de soluționare a reclamațiilor, pentru a primi și a facilita soluționarea preocupărilor și a plângerilor persoanelor afectate de proiect și pentru a lua toate măsurile necesare și adecvate pentru a soluționa sau a facilita soluționarea acestor preocupări și plângeri, într-un mod acceptabil pentru Bancă.
6. Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va asigura includerea în toate documentele de licitație și contractele pentru lucrările civile din cadrul Proiectului obligația contractorilor, subcontractorilor și entităților de supraveghere de a: (a) respecta aspectele relevante ale PAMS și instrumentelor de mediu și sociale menționate în acestea; și (b) adopta și aplica coduri de conduită care ar trebui să fie puse la dispoziția tuturor lucrătorilor și semnate de aceștia, detaliind măsurile de abordare a riscurilor de mediu, sociale, de sănătate și de siguranță, precum și a riscurilor de exploatare și abuz sexual, hărțuire sexuală și violență împotriva copiilor, toate acestea fiind aplicabile lucrărilor civile comandate sau efectuate în temeiul contractelor respective.

F. Componenta de răspuns la situații de urgență

1. În vederea asigurării implementării corespunzătoare a activităților de răspuns la situații de urgență în cadrul Componentei 4 a Proiectului ("Componenta de Răspuns la situații de urgență"), Împrumutatul va asigura:
 - (a) elaborarea și adoptarea unui manual ("Manual CERC") într-o formă și cu un conținut acceptabile pentru Bancă, care va stabili procedurile detaliate de implementare pentru Componenta de răspuns la situații de urgență, ce va include: (i) orice structuri sau aranjamente instituționale pentru coordonarea și implementarea Componentei de răspuns la situații de urgență; (ii) activitățile specifice care pot fi incluse în Componenta de răspuns la situații de urgență, cheltuielile eligibile necesare pentru acestea ("cheltuieli de urgență") și orice proceduri pentru o astfel de includere; (iii) aranjamentele de management financiar pentru Componenta de răspuns la situații de urgență; (iv) metodele și procedurile de achiziție pentru Componenta de răspuns la situații de urgență; (v) documentația necesară pentru tragerile sumelor de finanțare pentru finanțarea cheltuielilor de urgență; (vi) o descriere a evaluării de mediu și sociale și a procedurilor de management pentru Componenta de răspuns la situații de urgență și (vii) un model de plan de acțiune în caz de urgență;

- (b) elaborarea și adoptarea Planului de acțiuni pentru situații de urgență într-o formă și cu un conținut acceptabile pentru Bancă;
 - (c) implementarea Componentei de răspuns la situații de urgență în conformitate cu Manualul CERC și Planul de acțiuni pentru situații de urgență, cu condiția însă că în cazul oricărei contradicții dintre prevederile Manualului CERC sau Planului de acțiuni pentru situații de urgență și acestui Acord, vor prevala prevederile acestui Acord și
 - (d) neadmiterea niciunei modificări, suspendări, abrogări sau renunțări la prevederile Manualului CERC sau Planului de acțiuni pentru situații de urgență fără acordul prealabil scris din partea Băncii.
2. Împrumutatul va asigura păstrarea structurilor și aranjamentelor menționate în Manualul CERC pe toată durata implementării Componentei de răspuns la situații de urgență, cu personal corespunzător și resurse satisfăcătoare pentru Bancă.
3. Împrumutatul va asigura:
- (a) pregătirea, publicarea și adoptarea instrumentelor de mediu și sociale necesare pentru Componenta de răspuns la situații de urgență în conformitate cu Manualul CERC și PAMS, într-o formă și cu un conținut acceptabile pentru Bancă și
 - (b) implementarea Componentei de răspuns la situații de urgență în conformitate cu instrumentele de mediu și sociale, într-un mod acceptabil pentru Bancă.
4. Activitățile în cadrul Componentei de răspuns la situații de urgență vor fi realizate numai în cazul producerii unei situații de criză sau urgență eligibile.

Secțiunea II. Monitorizarea, raportarea și evaluarea în cadrul Proiectului

Împrumutatul, prin intermediul MAIA, va prezenta Băncii fiecare Raport de Proiect nu mai târziu decât în termen de patruzeci și cinci (45) de zile de la încheierea fiecărui trimestru, raportul cuprinzând perioada trimestrului respectiv.

Secțiunea III. Tragerea mijloacelor din împrumut

A. Prevederi Generale

Fără limitare la prevederile Articolului II din Condițiile Generale și în conformitate cu Scrisoarea de debursare și Scrisoarea cu Informații Financiare, Împrumutatul poate retrage mijloace din Împrumut pentru a finanța Cheltuielile Eligibile în suma alocată și, dacă se aplică, până la procentajul stabilit în fiecare Categorie din următorul tabel:

Categoria	Suma Împrumutului Alocată (exprimată în EUR)	Procentul cheltuielilor ce urmează a fi finanțate (inclusiv Taxe, cu excepția accizelor vamale și TVA)
(1) Bunuri, lucrări și servicii neatribuite la consultanță, servicii de consultanță, costuri aferente instruirilor și costuri operaționale pentru Proiect	31.000.000	100%
(2) Granturi investiționale coparticipative în cadrul Componentei 2.1 a Proiectului	19.100.000	100%
(3) Cheltuieli de urgență în cadrul Componentei 4 a Proiectului	0	100%
SUMA TOTALĂ	50.100.000	

B. Condițiile tragerii; Perioada tragerii

1. Fără a ține cont de prevederile Componentei A a acestei Secțiuni, nu se vor face trageri:
 - (a) pentru plățile efectuate până la Data semnării sau
 - (b) la Categoria (2), cu excepția cazului în care Anexa privind Operațiunile de Grant menționată în Secțiunea I.C.2 din Suplimentul 2 la prezentul Acord, a fost elaborată, adoptată și încorporată în Manualul Operațional al Proiectului într-un mod acceptabil pentru Bancă.
 - (c) pentru Cheltuieli de urgență din contul Categoriei (3), cu excepția cazurilor și până în momentul când:
 - (i) au fost îndeplinite toate condițiile următoare în raport cu aceste cheltuieli:
 - (A) Împrumutatul a stabilit că s-a produs o situație de criză sau de urgență eligibilă și a transmis Băncii o cerere de tragere a sumelor Împrumutului în cadrul Categoriei 3; și
 - (B) Banca a fost de acord cu această hotărâre, a acceptat cererea respectivă și a notificat Împrumutatul cu privire la aceasta; și
 - (ii) Împrumutatul a adoptat Manualul CERC și Planul de acțiune pentru situații de urgență în formă și cu un conținut acceptabile pentru Bancă.
2. Data finală este 1 septembrie 2029.

SUPLIMENTUL 3

Următorul tabel stabilește datele de plată a Principalului Împrumutului și procentul din valoarea totală a principalului împrumutului plătit la fiecare dată de plată a principalului ("Rata").

Rambursări suma principală de tip nivelat

Data de plată a principalului	Rata
La fiecare 15 martie și 15 septembrie Începând cu 15 septembrie 2028 până la 15 martie 2053	2%

ANEXA

Definitii

1. "Subproiect agricol" înseamnă orice subproiect agricol specific, care întrunește criteriile de eligibilitate stabilite în Anexa privind operațiunile de granturi pentru a primi un Grant investițional coparticipativ în cadrul Componentei 2.1 a Proiectului și a fost selectat de Comisia de evaluare a granturilor pentru a primi Grantul investițional coparticipativ.
2. "AIPA" înseamnă Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, creată în subordinea MAIA (definit în continuare), conform Hotărârii Guvernului nr. 20/2019 cu privire la reorganizarea Instituției Publice „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” și publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019. Nr. 22-23 art.28 (cu orice modificări survenite până la data prezentului Acord) sau orice succesori acceptabili pentru Bancă.
3. "Directive anti-corupție" înseamnă, în scopurile paragrafului 6 din Anexa la Condiții Generale, "Directive privind prevenirea și combaterea fraudelor și a corupției în proiectele finanțate de împrumuturile BIRD și creditele și granturile AID" din 15 octombrie 2006 și revizuite în ianuarie 2011 și 1 iulie 2016.
4. "CCAR" înseamnă Centrul de Consultanță Agricolă și Rurală al Împrumutatului, care urmează să fie creat în structura MAIA sau orice succesori acceptabili pentru Bancă.
5. "Planuri de afaceri" înseamnă planurile de afaceri pregătite pentru realizarea subproiectului agricol și prezentate Comisiei de evaluare a granturilor pentru a confirma eligibilitatea lor de a beneficia de grant investițional coparticipativ în cadrul Componentei 2.1 a Proiectului.
6. "UCIMPA" înseamnă Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul agriculturii în cadrul MAIA, creată de Împrumutat, în conformitate cu legislația UCIMPA, în scopul coordonării și gestionării Proiectului sau orice succesori acceptabili pentru Bancă.
7. "Legislația UCIMPA" înseamnă Hotărârea Guvernului Împrumutatului nr. 878 din 29 septembrie 1999, prin care a fost înființată UCIMPA, cu orice modificări până la data prezentului Acord
8. "Categorie" înseamnă categoria specificată în tabelul din Secțiunea III.A a Suplimentului 2 la prezentul Acord.
9. „Centre de Excelență Veterinară” înseamnă cele trei centre veterinare care urmează să fie create de MAIA pentru a asigura furnizarea consecventă de instruire și servicii veterinare, în modul descris în Manualul Operațional al Proiectului.
10. "Manual CERC" înseamnă manualul menționat în Secțiunea I.E.1(a) din Suplimentul 2 la prezentul Acord, astfel cum poate fi actualizat periodic cu acordul Băncii, și care face parte integrantă din Manualul operațional al Proiectului.
11. "SCI" înseamnă sistem centralizat de irigare.

12. „Componenta de răspuns la situații de urgență” înseamnă orice activitate sau activități care urmează să fie desfășurate în cadrul Componentei 4 a Proiectului pentru a interveni în situație de criză sau urgență eligibilă.
13. “SCI Corjeuți” înseamnă SCI adiacent satului Corjeuți, raionul Briceni.
14. “Plan de acțiuni de urgență” înseamnă planul menționat la secțiunea I.F.1 litera (b), care detaliază activitățile, bugetul, planul de implementare și măsurile de monitorizare și evaluare, pentru a răspunde la criza sau la urgența eligibilă.
15. “Situație de criză sau urgență eligibilă” înseamnă un eveniment care a provocat sau ar putea să provoace un impact economic și/sau social negativ major asupra Împrumutatului, asociat cu o criză sau un dezastru natural sau provocat de om.
16. “Beneficiar eligibil” înseamnă orice producător și procesator agricol privat eligibil pentru a beneficia de un Grant investițional coparticipativ în cadrul Componentei 2.1 a Proiectului, care respectă criteriile stabilite în Anexa privind operațiunile de grant.
17. “Cheltuieli urgente” înseamnă orice cheltuieli eligibile prevăzute în Manualul CERC definit în Secțiunea I.F.1.(a) din Suplimentul 2 la acest Acord și necesare pentru Componenta de răspuns la situații de urgență.
18. "Planul de angajament de mediu și social" sau „PAMS" înseamnă planul de angajament de mediu și social pentru Proiect din data de 3 mai 2023, cu orice modificări ulterioare în conformitate cu prevederile acestuia, care stabilește măsurile și acțiunile importante pe care Împrumutatul le va întreprinde sau va dispune să le întreprindă pentru a aborda potențialele riscuri și impacturi de mediu și sociale ale Proiectului, inclusiv termenele acțiunilor și măsurilor, aranjamentele instituționale, de personal, de instruire, de monitorizare și de raportare, precum și orice instrumente de mediu și sociale care urmează să fie pregătite în temeiul acestora.
19. „Standardele de mediu și sociale" sau „SMS" înseamnă, în mod colectiv: (i) "Standardul de mediu și social 1: Evaluarea și gestionarea riscurilor și impacturilor de mediu și sociale"; (ii) „Standardul de Mediu și Social 2: Forța de muncă și condițiile de muncă"; (iii) Standardul de mediu și social 3: Eficiența resurselor și prevenirea și gestionarea poluării"; Standardul de mediu și social 4: Sănătatea și siguranța comunității"; (v) "Standardul de mediu și social 5: Achiziția de resurse, restricții privind utilizarea terenurilor și relocarea involuntară; (vi) "Standardul de mediu și social 6: Conservarea biodiversității și gestionarea durabilă a resurselor naturale vii"; (vii) "Standardul de mediu și social 7: Populațiile indigene/comunitățile locale tradiționale subsahariene din Africa Subsahariană"; (viii) "Standardul de mediu și social 8: Patrimoniul cultural; (ix) „Standardul de mediu și social 9: Intermediari financiari; (x) „Standardul de mediu și social 10: Implicarea părților interesate și dezvăluirea informațiilor"; în vigoare de la 1 octombrie 2018, așa cum au fost publicate de Bancă.
20. “SCI Etulia” înseamnă SCI adiacentă satului Etulia, raionul Cahul.
21. “UE” semnifică Uniunea Europeană.

22. "Instituții de gestionare a siguranței alimentelor" înseamnă ANSA și Centrul Republican de Diagnostic Veterinar subordonat acesteia, precum și orice alte instituții, în modul convenit cu Banca.
23. „ANSA” înseamnă Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a Împrumutatului, înființată în temeiul Legii Nr. 113 din 18 mai 2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor, Legii nr. 306 din 30 noiembrie 2018 privind siguranța alimentelor în Republica Moldova și Hotărârii Guvernului Nr. 51 din 16 ianuarie 2013, abrogată și înlocuită prin Hotărârea Guvernului nr. 14 din 11 ianuarie 2023, sau orice succesor al acesteia acceptabil pentru Bancă.
24. "Condiții generale" înseamnă "Condițiile generale ale Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea BIRD, Finanțarea proiectelor de investiții", din 14 decembrie 2018 (revizuite la 1 august 2020, 21 decembrie 2020, 1 aprilie 2021 și 1 ianuarie 2022).
25. "Anexa privind operațiunile de grant" înseamnă o anexă care urmează a fi încorporată în Manualul Operațional al Proiectului, acceptabilă pentru Bancă, care stabilește eligibilitatea, criteriile de selecție competitivă și mecanismul programului de granturi investiționale productive coparticipative, cu orice modificări ulterioare cu aprobarea prealabilă a Băncii.
26. „Comisia de evaluare a granturilor" înseamnă comisia Împrumutatului înființată pentru a examina eligibilitatea planurilor de afaceri și pentru a acorda finanțări nerambursabile în cadrul Componentei 1.2 a Proiectului.
27. „Acreditare ISO17020" înseamnă standardul Organizației Internaționale de Standardizare care specifică cerințele privind competența organismelor care efectuează inspecții și privind imparțialitatea și coerența activităților de inspecție sau orice altă denumire nouă dată standardului respectiv, cu condiția acceptării de către Bancă.
28. "MAIA" înseamnă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Împrumutatului sau orice succesor al acestuia, acceptabil pentru Bancă.
29. Ministerul Mediului înseamnă Ministerul Mediului al Împrumutatului sau orice succesor al acestuia acceptabil pentru Bancă.
30. "ME" înseamnă Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Împrumutatului, sau orice succesor al acestuia, acceptabil pentru Bancă.
31. "MF" înseamnă Ministerul Finanțelor al Împrumutatului sau oricare succesor al acestuia, acceptabil pentru Bancă.
32. „Agenția Națională pentru Îmbunătățiri Funciare" înseamnă agenția națională pentru îmbunătățiri funciare a Împrumutatului care urmează să fie create în cadrul MAIA, sau orice succesor al acesteia, acceptabil pentru Bancă.
33. "Metode noi" înseamnă metode de testare de laborator neacreditate pe teritoriul Împrumutatului până la 1 ianuarie 2023, inclusiv testarea reziduurilor, precum și orice alte metode convenite de Bancă și prevăzute în Manualul Operațional al Proiectului.

34. "Costuri operaționale" înseamnă cheltuieli incrementale rezonabile suportate de UCIMPA pentru managementul implementării proiectului pentru întreținerea biroului, rechizite de birou, tipărire, utilități, comunicații, asigurare, transport, publicitate, traducere și alte cheltuieli care ar putea fi agreate de Bancă.
35. "Directive cu privire la achiziții" înseamnă în sensul paragrafului 84 din Anexa la Condițiile Generale, „Reglementările Băncii Mondiale privind Achizițiile pentru Împrumutați IPF” din noiembrie 2020.
36. "Grant coparticipativ investițional" înseamnă un grant ce urmează a fi oferit unui beneficiar eligibil pentru realizarea Subproiectului agricol în corespundere cu cerințele stabilite sau reflectate în Anexa privind operațiunile de grant.
37. "Manualul Operațional al Proiectului" înseamnă manualul privind implementarea Proiectului la care se face referință în Secțiunea I.C a Suplimentului 2 al acestui Acord.
38. "Centrul Republican de Diagnostic Veterinar" înseamnă instituția publică a Împrumutatului fondată de către ANSA, care funcționează în conformitate cu Hotărârea Guvernului Împrumutatului nr. 1211 din 5 decembrie 2018 sau orice succesor al acestuia acceptabil pentru Bancă.
39. „Cancelaria de Stat” înseamnă autoritatea publică a Împrumutatului care asigură organizarea activităților sale pentru realizarea politicii sale interne și externe, sau orice succesor al acesteia, acceptabil pentru Bancă.
40. „Data semnării” înseamnă ultima din cele două zile la care Împrumutatul și Banca au semnat prezentul Acord și această definiție se aplică tuturor trimiterilor la „data Acordului de împrumut” din Condițiile generale.
41. "Rețeaua veterinară de stat" înseamnă rețeaua de medici veterinari acreditați angajați de ANSA pentru a furniza servicii veterinare publice.
42. "Consiliu de observatori" înseamnă consiliul de observatori la care se face trimitere în Secțiunea I.1(b) din Suplimentul 2, creat prin Hotărârea Guvernului nr. 878 din 9 septembrie 1999, cu toate modificările până la data prezentului Acord.
43. "Acord de sub-proiect" înseamnă orice acorduri care urmează a fi încheiate între AIPA și fiecare Beneficiar eligibil, în conformitate cu termenii și condițiile acceptabile pentru Bancă și la care se referă Secțiunea I.B din Suplimentul 2 la acest Acord.
44. "SCI vizate" înseamnă un SCI care beneficiază de sprijin în cadrul Proiectului.
45. "Echipament de testare" înseamnă truse de testare, microscopice, centrifuge, autoclave, și orice alt echipament agreat de Bancă.
46. „SCI Tetcani" înseamnă SCI adiacent satului Tetcani, raionul Briceni.
47. "Instruire" înseamnă cheltuieli rezonabile acceptabile pentru Bancă, suportate de Împrumutat în legătură cu activitățile de instruire, vizite de studiu, seminare/ateliere de

lucru pentru implementarea Proiectului, inclusiv costurile de deplasare (transport, diurnă, cazare și alte costuri legate de călătorie) pentru cursanți, formatori și participanți la instruire, remunerarea formatorilor, chiria spațiilor și a echipamentului de instruire, materialele utilizate pentru instruire, consumabile necesare pentru instruire.

48. „SCI Tudora” înseamnă SCI adiacent satului Tudora, raionul Ștefan Vodă.
49. *Agentia Apele Moldovei* înseamnă autoritatea administrativă a Împrumutatului responsabilă de implementarea politicilor guvernamentale în domeniul gospodăriei resurselor de apă, create în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 882 din 22 octombrie 2014, sau orice succesor al acesteia acceptabil pentru Bancă.
50. „AUA” sau „Asociația utilizatorilor de apă” înseamnă asociația utilizatorilor de apă pentru irigații, creată în temeiul Legii nr. 171 din 9 iulie 2010, responsabilă cu operarea și întreținerea fiecărui SCI vizat, și anume: AUA Irig-Com pentru investiții în SCI Tudora, AUA Irigarc-Nord pentru investiții în SCI Tetcani și Allin-Su pentru investiții în SCI Etulia; sau orice succesor al acestora acceptabil pentru Bancă.
51. „Acord de coordonare AUA” înseamnă oricare dintre acordurile care urmează să fie încheiate între Împrumutat, prin intermediul MAIA și AUA respectivă, cu termeni și condiții acceptabile pentru Bancă, în scopul realizării Componentei 3 a Proiectului și menționat în Secțiunea I.D. din Suplimentul 2 la prezentul Acord.